

[Niels Helveg Petersen]

har begge talere skarpsindigt set, at vedrørende eksporten til f. eks. NATO-lande, til England og USA, lander man i nøjagtig den samme afvejning og de samme skønsmæssige problemer, som vi står med i øjeblikket.

Det problem, som løses med dette forslag, er, at vi kommer ud over dette skønsproblem for så vidt angår udviklingslandene, hvor for det første skønt konkret kan være meget vanskeligt, og hvor det for det andet er vores bestemte opfattelse, at det er en meget dårlig idé at eksportere våben til de pågældende lande, og at vi langt, langt hellere skulle gå i spidsen med at eksportere alle former for civilt udstyr.

Det er sådan set det grundlæggende, det, der bærer dette forslag. Det er vores grundopfattelse, at den fattige del af verden ikke står sig ved at have adgang til våben i det omfang, den har det, og at våbenopbygningen i den tredje verdens lande er en selvstændig årsag til en række konflikter og krige i udviklingslandene.

Jeg har sådan set ikke så forfærdelig meget lyst til en lang ideologisk diskussion med hr. Wilhjelm i denne sag. Jeg forstår, at vi egentlig er enige om forslaget. Hr. Wilhjelm anfægter nogle af mine begrundelser og nogle ideologiske synspunkter, men jeg forstår, vi altså stort set er enige om selve dette konkrete forslag. Lad os så se, om ikke det kan lade sig gøre at bruge udvalgsarbejdet til at skaffe et fornuftigt grundlag for at komme videre i denne sag.

Hvad selve meningsudvekslingen med hr. Wilhjelm angår, er jeg lidt i vildrede, for først siger hr. Wilhjelm: ja, det er oprustningen, der nu giver et såkaldt opsving, og derefter siger han: nej, det er det ikke, og så siger hr. Wilhjelm: ha ha, dér kan du bare se, men olieprisfaldet er da i øvrigt forfærdeligt ud fra ressourcemæssige synspunkter.

Til gengæld – hvis vi endelig skal ind i det – må vi også sige, at olieprisstigninger ramte de fattigste udviklingslande hårdere end nogen andre, at olieprisfald kommer nogle af de fattigste udviklingslande i verden mere til gode end andre, men det er en helt anden diskussion, og jeg ser egentlig ingen særlig anledning til at føre den med udgangspunkt i dette forslag.

Formanden:

Det sidste er jeg enig i.

Knud Lind (FP):

Det skal også være meget kort til forslagsstillerne. Hvis man ønsker at holde den fredselskende fane højt, kan man ikke begynde på kræmmervis at give køb på idealerne og overlade til det frie skøn, om danske våben eventuelt bliver brugt på Malvinerne af England eller de bliver brugt et andet sted af USA eller solgt videre. Det er i realiteten det, som det radikale venstre har gjort. Det forsøger man fortvivlet at forsvare med at sige: så er der da muligvis nogle andre, der ikke kommer til det. Det er jo det reelle. Men i virkeligheden er man inde i nøjagtig samme skøn, som justitsministeren er i dag efter den nuværende lov. Man kan ikke sige, at det er nogen reel forbedring, idet man netop på kræmmervis ønsker at give skøn, og derfor måtte man hellere sige: ja men vi har skøn i det nuværende. Det er op til justitsministeren, og ingen ved rigtig, hvor det skøn ender, og sådan vil vi også få det med det radikale venstres forslag. Og så er det et spørgsmål, om man ikke i Danmark, som det lidet land, det er, burde give det helt frit i stedet for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om destruktion af særlig følsomme oplysninger.

Af Jimmy Stahr (S) m.fl.

(Fremsat 2/3 83).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter min opfattelse vil langt de fleste rent umiddelbart føle sympati for den grundholdning, der ligger bag det foreliggende beslutningsforslag. Det gælder også for mit eget vedkommende. Hvis man er tilhænger af privatlivets fred – og det har jeg jo adskillige gange hævdet her fra denne talerstol at jeg er – så bryder man sig ikke om, at der fremkommer en række oplysninger forskellige steder i registré og på anden måde om, hvordan det forholder sig med nogens privatliv.

Derfor er der selvfølgelig noget meget rigtigt i tanken om, at man skal beskytte privatlivet mest muligt; det er jeg også tilhænger af.

Alligevel kan jeg ikke sige, at forslaget er egnet til at løse det problem, der opstår ved, at vi også har et andet hensyn, nemlig at vi er interesserede i at gennemføre en sådan efterforskning af kriminelle sager her i landet, navnlig de store kriminelle sager, at vi må være nødsaget til at samle på oplysninger for at få gennemført disse sager, og at der kan være indvendinger imod en destruktion, for så vidt indeholdt i bestemmelser bl.a. i retsplejeloven om muligheden for at genoptage sager, hvad jeg skal komme tilbage til.

Det fremgår jo af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at det var den meget omtalte drabssag fra Esbjerg, som man vel kan sige danner baggrunden for dette forslag, selv om det er et forslag med et generelt sigte.

Om den sag, der blev behandlet i Esbjerg, vil jeg gerne sige to ting. For det første vil jeg gerne fastslå – selv om det er sket tidligere – at det er en misforståelse, hvis man tror, at der i sagen skulle have foreligget et kartotek, hvori enkeltpersoner kunne identificeres som homoseksuelle. Denne misforståelse har tidligere været fremme i den offentlige debat, men jeg vil gerne på ny sige, at der ikke var tale om, at der var et sådant kartotek.

Desuden vil jeg vedrørende Esbjergsagen tilslutte mig de synspunkter, som tidligere justitsminister hr. Henning Rasmussen fremkom med. Han gjorde det under besvarelsen af et spørgsmål om sagen her i tinget den 22. oktober 1980, og det er omtalt i Folketingstidende 1980-81, sp. 714. Der tog hr. Henning Rasmussen principielt afstand fra den tanke,

at sagsmateriale hos politiet skal destrueres, fordi det indeholder følsomme personoplysninger.

Det, vi må gøre os klart, er jo nemlig, at der i et meget stort antal af de straffesager og andre sager, som politiet behandler, vil kunne findes oplysninger om familiemæssige, seksuelle og økonomiske forhold og andre strengt personlige oplysninger – lad mig som et yderligere eksempel nævne oplysninger om alkohol- eller narkotikamisbrug. Oplysninger af den art kan findes i en sag både om sigtede personer og om udenforstående, der ikke selv har kunnet gøre for, at de er inddraget i sagen, f.eks. ofre eller vidner. De har jo ikke bedt om det. Alligevel er oplysningerne om dem også til stede i visse af disse undersøgelser.

Derfor må man gøre sig klart, at et ønske om destruktion af sagsmateriale vil kunne blive aktuelt i ganske mange sager, som behandles af politiet, og det bliver under alle omstændigheder vanskeligt at finde en præcis afgrænsning af de sagstyper, hvor destruktion skal finde sted. Det vil naturligvis medføre en administrativ og en arbejdsmæssig belastning, men selv bortset herfra er princippet om destruktion af sagsmateriale ikke noget, man umiddelbart kan tilslutte sig, og jeg mener ikke, der er mulighed for at sige, at man uden videre kan gå med til det.

Det er først og fremmest forkert, fordi der i enhver straffesag senere hen kan blive rejst kritik af efterforskningen, måske ligefrem i den form, at en afgjort straffesag begæres genoptaget. Hvis der sker sådan noget, vil det i nogle tilfælde kunne være særdeles ubehageligt og i andre tilfælde ligefrem katastrofalt, hvis større eller mindre dele af efterforskningsmaterialet er blevet destrueret uden mulighed for rekonstruktion.

De bemærkninger, jeg her har fremsat, går altså på det tilfælde, at en opklaret sag ønskes genoptaget efter reglerne i retsplejeloven, og at det sker efter kortere eller længere tid, men man må naturligvis heller ikke glemme den situation, som fremkommer ret hyppigt: at en uopklaret større straffesag har måttet henlægges, men at der efter måske flere år viser sig nye opklaringsmuligheder. Nu har jeg jo tidligere i forbindelse med mit svar til ordførerne og tinget nævnt en drabssag, og det er jo bekendt, at man ikke glemmer drabssager, selv om de ikke kan føre til

[Justitsministeren]

en opklaring i første omgang. Vi har hørt meget gamle drabssager, der er uopklarede, dukke op, hvor der fremkommer et eller andet, der måske kan sætte gang i sagen igen, og så vil det selvfølgelig være uheldigt, hvis det materiale, man i sin tid har samlet sammen, ikke er til stede.

Det sker jo også – det ved forslagsstillerne fra en sag, vi har drøftet en del i den sidste tid her i tinget, nemlig den såkaldte Trigon-sag – at en sag henlægges, fordi man ikke har det tilstrækkelige bevis til at kunne rejse en sigtelse. Så opstår sagen igen, og selv om det måske ikke er oplysninger helt af den karakter, forslagsstillerne har tænkt på, der er fremkommet i den sag, er der også dér personlige oplysninger, om hvilke man kan sige, at det ville være uheldigt, hvis de var forsvundet eller væk den dag, hvor man kunne genoptage efterforskningen.

Det er i øvrigt ikke blot politiet, men mange andre offentlige myndigheder, der er i besiddelse af meget følsomme personlige oplysninger – jeg behøver blot at nævne social- og sundhedsforvaltningerne, hospitalerne – og der er også mange andre, der har det.

Problemerne vedrørende beskyttelse af disse personoplysninger skal normalt ikke løses ved regler om destruktion – det tror jeg ikke ville være heldigt – men må først og fremmest løses ved regler om sikret opbevaring af materialet samt ved tavshedspligtsregler for det personale, der har med materialet at gøre, og sådanne regler, altså både om sikret opbevaring og om tavshedspligt, findes naturligvis også inden for politiet, og jeg er i øvrigt ikke bekendt med konkrete tilfælde, hvor man kan hævde, at de gældende regler ikke har ydet en tilstrækkelig beskyttelse af følsomme personoplysninger.

Sammenfattende kan jeg sige, at jeg må være tvivlende over for muligheden for at gennemføre beslutningsforslaget, uden at det vil volde skade for efterforskningen også – og måske ikke mindst – af de største kriminelle sager her i landet. Jeg vil naturligvis være villig til under sagens behandling i retsudvalget nærmere at redegøre for de praktiske problemer også af anden art, som efter min mening vil være knyttet til en gennemførelse af forslaget, så selv om jeg forstår hensigten og meningen med forslaget, har jeg altså ingen muligheder for at acceptere det på grundlag af den formulering, der er givet.

Lis Møller (KF):

Jeg vil sige ligesom justitsministeren, at forslaget ikke virker tilstrækkelig gennemarbejdet. Men samtidig vil jeg gerne sige, at vi er positive over for selve tanken bag forslaget, men vi kan jo nok være enige om, at det er en meget følsom og vanskelig sag.

Jeg har altid være bange for den megen registrering, selv om vi faktisk alle i dag er registrerede i op til flere registre endda. Hvis forslaget vedtages, er det utvivlsomt rigtigt, at det vil betyde, at politiet får større mulighed for at indhente oplysninger, når mennesker ved, at det, de må afsløre om deres mest intime privatliv, destrueres, når en sag er afsluttet. På den anden side må det også fremføres, at politiets efterforskning kan hæmmes, hvis alle disse oplysninger destrueres. Har der f.eks. været begået handlinger over for børn, kan det være nyttigt at kende bl.a. pædofile.

Jeg indrømmer, at jeg er skeptisk, men meget parat til at være med til at prøve at finde en løsning i retsudvalget. Men det vil nok være rimeligt at se på sagen i en større sammenhæng. Derfor vil jeg foreslå, at vi ser på registerlovgivningen; der må være mange ting dér, der trænger til ændring.

Bjørn Elmquist (V):

Filosofien bag dette forslag til folketingsbeslutning er vel at beskytte borgeren med uden skyld at blive draget ind i og fastholdt i straffesager, som den pågældende borger intet har at gøre med. Sådan ser i hvert fald vi i venstre hovedsigtet med forslaget, og ud fra det synspunkt kan vi da godt erklære os enige i sigtet.

Når det kommer til den konkrete udformning af teksten, må jeg sige, at det ikke falder i vores smag. Vi mener, at ordet »destruktion« er for kategorisk; som justitsministeren allerede har været inde på i sin tale, er der er en lang række betænkeligheder forbundet dermed, og Trigonsagen faldt faktisk også mig i tankerne, da jeg studerede forslaget til folketingsbeslutning. Det er jo en sag, som bekræfter, at det er godt, at man har så udførlige akter som muligt for eventuelt at kunne begive sig ind i en bedømmelse af efterforskningsindsatsen.

Vi kan tilslutte os, som jeg sagde i starten, at der tages størst muligt hensyn til borgeren

[Bjørn Elmquist]

i beskyttelsen, i anvendelsen og i adgangen til det materiale, der foreligger.

Der er en passus i forslaget bemærkninger, som jeg er blevet lidt i tvivl om. Der står i tredjesidste afsnit:

»Det er oplyst for forslagsstillerne, at der tidligere i justitsministeriet er truffet beslutning om at imødekomme disse hensyn i videst muligt omfang.«

I næste afsnit hedder det videre:

»Ved skrivelse af 23. november 1982 har justitsministeren imidlertid besluttet, at der ikke er grundlag for at fastsætte nye regler.«

Jeg vil spørge justitsministeren, om det er sådan, at der i de seneste år, i den seneste tid endda, er sket en opprioritering af hensynet til borgeren, sådan som bemærkningerne her lader ane. Hvis det er tilfældet, er vi måske nået så vidt, at forslagsstillerne kan tage deres egne bemærkninger til efterretning, når de er blevet bekræftet af justitsministeren, så vi kan enes om, at dette forslag næppe skal gennemføres, men måske i udvalget kan give en god anledning til, at vi dér får en nærmere redegørelse fra justitsministeren og dér kan høre, i hvilket omfang opprioriteringen allerede har fundet sted. Skulle justitsministeren være i stand til at oplyse det her fra talerstolen allerede nu under førstebehandlingen, vil jeg naturligvis være glad for det.

Ebba Strange (SF):

En gang imellem kan det være godt at skifte justitsminister. Jeg er glad for, at den tidligere justitsminister er medforslagsstiller til dette forslag, men jeg er spændt på, om vi også ville have fået det, hvis han havde siddet i justitsministerstolen, for det lader jo til at være noget, man faktisk har arbejdet med i justitsministeriet, og hvornår man så er havnet dér, hvor man er, er det lidt svært at se i bemærkningerne til forslaget.

Men lad det være sagt lidt polemisk, at der helt klart er en uforbeholden støtte til forslaget fra SFs side. Vi har tidligere haft lejlighed til at diskutere registre, og vi har under diskussionen om registre især opholdt os ved kriminalregisteret, ved kriminalregisterets bestemmelser om, at oplysninger, der indgår dér, bliver der og bliver der for altid.

Esbjergsagen, som dette forslag altså er udarbejdet på baggrund af, er jo en sag, som mange af retsudvalgets medlemmer har været

involveret i, som der har været stillet spørgsmål i salen om, og som vi altså også har fået svar på, som justitsministeren refererede i sit indlæg for lidt siden.

Jeg er helt sikker på, at det ville være meget mindre belastende at være vidne i en straffesag, hvis man ikke gik med den viden, at alt, hvad man oplyser om sig selv, bliver opbevaret i kriminalregisteret og gemt til evig tid. Det er en borgerpligt at være vidne, og det er en uheldig hændelse at være offer – justitsministeren nævnedes begge disse grupper – og på den baggrund synes jeg, vi burde lave reglerne for kriminalregisteret om, sådan, som forslagsstillerne skriver, at når en straffesag er afsluttet, så destruerer vi de oplysninger, vi har fået om mennesker, der af forskellige grunde, mere eller mindre tilfældigt, er havnet i den situation, at de har været vidne eller offer i den pågældende sag. Man kan ikke undgå – og det var jo også det, der karakteriserede de henvendelser, vi fik fra folkene i Esbjerg, dengang denne sag var oppe – at gå og være urolig for, hvad de oplysninger bruges til, som er samlet om én.

Jeg har selvfølgelig lyttet interesseret til justitsministerens kommentar til det her forslag. Justitsministeren siger, at vi må klare problemerne ved forsvarlig opbevaring og ved tavshedspligt, og det gælder i øvrigt også inden for andre sektorer. Jeg er enig med fru Lis Møller om, at vi nok snart trænger til en generel debat her i tinget om registerlovgivningen. Det var i 1978, vi vedtog registerlovene, og der er ingen tvivl om, at de trænger til at blive taget op til en drøftelse; især har jeg hæftet mig ved de nye forslag, der nu er om samkøring af forskellige registre, som efter min mening er meget utrygge, fordi de indebærer en kontrol med folk, som i hvert fald efter vores mening er uhensigtsmæssig.

Men jeg vil sige til ministerens svar til forslagsstillerne, at jeg synes, det lød, som om indholdet i svaret kun var, at det egentlig er helt praktisk at have disse ting, for det kan være, at sagen bliver genoptaget, og det er administrativt besværligt at skulle samle tingene ind igen, og der kan senere rejses kritik, og en sag kan senere genoptages. Det er selvfølgelig alt sammen rigtigt, men spørgsmålet er, om vi vil betale den pris over for personer, som ligger i den administrative lettelse. Selvfølgelig er 80 straffesager genoptaget, men så tit sker det jo altså heller ikke, og jeg

[Ebba Strange]

vil gerne gøre opmærksom på, selv om jeg ikke skal forsvare forslaget – det er ikke mit – at det, forslagsstillerne foreslår, faktisk er, at det er efter straffesagens afslutning, det er ikke en uafsluttet henlagt sag. Det er altså kun i de tilfælde, hvor man kan forestille sig, at en sag bliver taget op igen.

Jeg synes, det er et vigtigt forslag, og jeg synes, det er et forslag, der skal få os til at grave dybere ned i, hvad vi egentlig bruger kriminalregisteret til. Jeg kan minde om, at da vi havde debatten om de sindssyges forhold, var vi jo også inde på de sindssyges placering i kriminalregisteret i tilfælde af, at de var blevet tvangsindlagt. Det er jo et af de registre, som der ingen åbenhed er omkring, og derfor også et af de registre, som volder så stor usikkerhed hos de fleste af os, og derfor er der i hvert fald en støtte fra SF til gennemførelse af forslaget.

Knud Lind (FP):

Jeg skal gøre det meget kort. Da hr. Anker Jørgensen smed regeringsmagten fra sig, rykkede socialdemokratiet ned i anden division. Skal man bedømme socialdemokratiet på partiets beslutningsforslag, efter at partiet kom i opposition, er partiet nærmest på vej ned i tredje division. B 83 er bestemt ingen undtagelse. Årsagen til socialdemokratiets tyndbenede beslutningsforslag skal måske ses i lyset af, at man har sat topspillerne ud på reservebænken. Det er yderst sjældent, at man ser en tidligere socialdemokratisk minister som ordfører. De vandrer nærmest hvileløst rundt som en slags politiske husspøgelser på Christiansborg, og B 83 viser lidt af uformåenheten. Man skriver nærmest undskyldende i bemærkningerne:

»Det er oplyst for forslagsstillerne, at der tidligere i justitsministeriet er truffet beslutning om at imødekomme disse hensyn i videst mulige omfang.«

Det var altså disse hensyn vedrørende de følsomme oplysninger. Det skriver forslagsstillerne i deres eget beslutningsforslag i bemærkningerne, og så kunne man jo spørge de samme forslagsstillere: hvorfor i alverden ønsker de så alligevel at køre det frem, når de ønsker, de har, ønsker man i videst muligt omfang at imødekomme fra justitsministeriets side? Hvad bliver konklusionen? B 83 er overflødig.

Opklaringsprocenten er i gennemsnit på 20; det vil sige, at 80 pct. af sagerne inden for et statistisk år ikke bliver opklaret. Nu er der nogle sagskategorier, der har en højere opklaringsprocent, og nogle, der har en lavere end de 20 pct. Men det vil alligevel sige, at der er nogle sager, selv inden for det grovere, som ikke bliver opklaret; det er alle bekendt. Men det, at sagen ikke bliver opklaret, betyder ikke, at sagen dermed er glemte; den bliver taget frem igen, hvis der kommer nye spor i sagen eller man på anden måde finder ud af, at sagen i øvrigt kan køres videre.

Det vil reelt sige, at man lige skulle fejde de følsomme oplysninger, som man taler om her, af bordet, og hvis man så pludselig fik nogle nye oplysninger i sagen, skulle man altså begynde forfra. Så er det da et spørgsmål, om ikke man gør vedkommende, f.eks. i Esbjerg, en bjørnetjeneste ved at begynde forfra igen.

Der er i øvrigt tavshedspligt og registerloven til beskyttelse af følsomme personoplysninger, og jeg kunne godt tænke mig til slut at spørge hr. Jimmy Stahr, om hr. Jimmy Stahr kan opvise bare ét eksempel på, at følsomme personoplysninger er sivet ud fra politiet.

Fremskridtspartiet kan ikke gå ind for socialdemokratiets lidet prisværdige forslag.

Grethe Kindberg Jørgensen (CD):

Når man gennemlæser beslutningsforslaget om destruktion af særlig følsomme oplysninger, er den første tanke, at det sikkert er rimeligt, og så står man alligevel tilbage med en følelse og må tænke igennem: hvad er det, det rimelige er, for selvfølgelig skal vi beskytte de mennesker, som eventuelt har givet oplysninger til politiet? Problemet er efter min opfattelse et helt andet, nemlig hvis man pludselig begynder at udpille og destruere en straffeakt.

De konsekvenser, som en sådan destruktion kunne medføre, ville være uoverskuelige både for de dømte, for de sigtede og for anklagemyndigheden. Hvis f.eks. en straffesag, som ministeren også var inde på det, begæres genoptaget, hvor de særlig følsomme oplysninger, som socialdemokratiet her taler om, eventuelt indgik som en hel eller delvis vidneforklaring, hvor er vi så henne?

[Grethe Kindberg Jørgensen]

Straffeakten, som skulle danne grundlag for sagens genoptagelse, ville være mangelfuld, og straffesagen kan efter min opfattelse ikke genoptages, da det tidligere sagsmateriale, som skulle danne grundlag for den nye efterforskning, er delvis ødelagt, fordi noget af det måske er plukket ud, og det kan ikke danne grundlag for fornyet afhøring eller for sagens genoptagelse.

Ministeren var bl.a. inde på de uopklarede større straffesager, som måtte henlægges, bl.a. på grund af bevisets stilling. Jeg vil da også gerne nævne, at der i straffesager kan være tilfælde – godt nok er de heldigvis sjældne – hvor man senere fremkommer med nyt bevismateriale, hvor en person kan være dømt uberettiget, måske bl.a. på grund af falsk vidneforklaring. Hvordan en sådan erstatningssag skulle kunne gennemføres og efterforskes, er også for mig umuligt at se, hvis den pågældende vidneforklaring hørte til den del af straffeakten, som omfattede de såkaldte særlig følsomme oplysninger, og de var blevet destrueret. De særlig følsomme oplysninger indgår som altovervejende hovedregel i straffeaktens helhed og kan derfor efter CDs opfattelse ikke udtages og destrueres.

Ministerens skrivelse af 23. november 1982 dækker helt min opfattelse, og jeg finder ikke, at der i øjeblikket er grundlag for at fastsætte nye regler. Spørgsmålet om, hvorvidt der eventuelt kan tages stilling til skærpede opbevaringsregler for straffeakterne ude rundt omkring i politikredsene, er noget helt andet, men det er jo noget, der skal ordnes administrativt, og det tror jeg ministeren er indforstået med.

Forslagsstillerne henviser til en ganske konkret sag, Esbjergsagen, men i CD mener vi ikke, at et enkelt tilfælde som dette kan være grundlag for generelt at udtage og destruere.

Til slut skal jeg blot sige, at jeg også har svært ved at se, hvordan forslaget skal administreres i praksis, hvor afgørelsen om, hvad der er følsomme oplysninger, skal ligge, og hvem der skal udtage disse oplysninger.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Man skal jo altid glæde sig, når nogen skifter mening til noget bedre, og derfor burde jeg naturligvis udelukkende glæde mig

over den socialdemokratiske holdning nu. Men det er kun virkelig gode mennesker, der gør det, og det vil jeg såmænd ikke påstå jeg er, så jeg kan ikke lade være med lidt maliciøst at bemærke, at det, som nu i årevis har optaget en række folketingsmedlemmer, er socialdemokratiet omsider nået til. Den begivenhed, man henviser til, var jo et mord i Esbjerg, der fandt sted i foråret 1980, og her tre år efter er socialdemokratiet nået til det, som adskillige medlemmer af folketinget fra adskillige partier bad det om at gøre, mens det havde magten og ministeriet, og som det ikke ville dengang.

Men jeg skal kun understrege, at disse følsomme oplysninger, som blev samlet ind i Esbjerg, var, at man på et vist tidspunkt, da man søgte den person, som havde slået en anden ihjel, fik mistanke om, at det drejede sig om en homoseksuel. Derfor begyndte man systematisk at finde frem til homoseksuelle i Esbjerg og afhøre dem. De gik ind i arbejdskartoteket, og det har siden pint de homoseksuelle. Jeg kan kun sige, at det er oplysninger, som formentlig ikke ville kunne tillades efter registerlovgivningen og derfor heller ikke efter min opfattelse, hvad jeg tidligere flere gange har givet udtryk for, burde findes i politiets kartotek.

Som sagt er jeg parat til at støtte dette forslag, jeg er parat til at finde en måde at gøre det på, der ikke ødelægger politiets arbejdsmuligheder, men jeg kan ikke godkende det, som tidligere, socialdemokratiske justitsministre har anført som begrundelse for det, nemlig at der efterfølgende kan blive brug for de oplysninger, man har i et sådant arbejdskartotek – i hvert fald ikke, når sagen er fuldt opklaret og færdigdomt. Jeg kan ikke godkende det, og jeg mener, at det må være rimeligt, at disse mennesker, som jo er borgere i Danmark, og som vi anerkender som borgere i Danmark, slipper for den frygt, de har, fordi de er samlet i dette særlige kartotek.

Jeg skal kun anbefale, at vi gør det, men jeg kan nok være enig med dem, der har sagt, at teksten til forslaget til folketingsbeslutning trænger til at blive strammet op, og det kan vi jo så gøre i udvalget.

Wilhelm (VS):

VS vil meget gerne støtte dette forslag, og vi vil også gerne gå længere, men jeg må

[Wihjelm]

samtidig sige, at det simpelt hen er det mest skamløse forslag, jeg har set – og det siger ikke så lidt – når man har hr. Ole Espersen som medforslagsstiller, i betragtning af, hvilke svar vi har fået, hver eneste gang vi har rejst den sag i de sidste tre år. Vi har set det i andre sager før, og vi har set udvisninger, som den socialdemokratiske justitsminister bekræftede, indtil to uger før den socialdemokratiske regering gik af, og derefter, så snart der var en konservativ efterfølger, begyndte man at appellere om at få det gjort om. Da sagde man også sådan noget, da man begyndte at samle breve sammen. Da sagde man også, at det er oplyst over for initiativtagerne, at der tidligere i justitsministeriet har været tanker om osv. osv. Det er aldrig nogen sinde blevet oplyst over for os andre, når vi har rejst de sager.

Vi oplevede det samme med fremmedpolitiet – var det ikke i går aftes? – hvor hr. Ole Espersen lige pludselig – efter at såvel hans forgænger, også socialdemokrat, i 1979 som han selv i 1980 og i 1982 har afvist vores forslag om, at udlændingeadministrationen og indvandreredministrationen skal fjernes fra politiet – gjorde det til en socialdemokratisk mærkesag, nu da man ikke længere har svaret for det. Jeg synes ganske enkelt, det er skamløst, men det skal ikke have lov til at ødelægge et i øvrigt rigtigt forslag. Jeg mener, at man skal gå længere, sådan som vi har vist med vores eget forslag om begrænsning af politiregistrenes ret til at beholde oplysninger.

Her står vi over for nogle hovedprincipper, og der kan altid argumenteres for den totalitære stat, der kan altid argumenteres for, at det er nyttigt at have alle mulige oplysninger på folk i alle mulige registre og ikke mindst i politiregistre. Men det er og bliver en afvejning af disse totalitære hensyn, som nogle her gør sig til talsmænd for, og så den enkeltes retsbeskyttelse og beskyttelse mod, at personlige oplysninger bliver brugt til alt muligt, og mod selve det ubehag, der selvfølgelig er ved at føle sig registreret rundt omkring.

Jeg mener, at hovedprincippet må være, at man er uskyldig, hvis man ikke er dømt. Det kan være nødvendigt under en efterforskning at samle oplysninger på folk, som ikke er dømt, naturligvis kan det det; men hvis det så viser sig, at sagen bliver opklaret og de

bliver rensat, eller at det ikke bliver muligt at lave nogen sag, så skal man ikke længere befinde sig i politiets registre. Så kan der argumenteres for – og det gjorde ministeren – at det kan være hensigtsmæssigt, hvis sagen bliver taget op igen, og – undskyld, jeg siger det – fanden og hans pumpestok: alle mulige gode argumenter for totalitære systemer, som man ville kalde det, hvis det foregik andre steder end i dette lille land.

Ministeren sagde: det er ikke destruktion, vi skal have, men større sikkerhed. Ja men vi har jo krævet og foreslået større sikkerhed i årevis omkring disse registre. Det er ikke sket, og i øvrigt er det heller ikke tilfredsstillende, at der bare bliver det. Ja, nu vil jeg helst betragte det som en morsomhed, når ministeren nævner Trigonsagen, for dér var problemet lige præcis, at der ingen oplysninger var at destruere, og da slet ikke følsomme personoplysninger.

Jeg synes, at hr. Bjørn Elmquist havde ret i at hæfte sig ved bemærkningen i oplysningerne om, at det er oplyst over for forslagsstillerne – af den tidligere justitsminister, står der jo på det nærmeste – at der er truffet beslutning om at imødekomme dette.

Hr. Bernhard Baunsgaard, fru Ebba Strange og jeg og vistnok flere har i 3 år rejst den sag gang på gang, og såvel den tidligere som den endnu tidligere justitsminister har hver gang afvist den, og jeg tror, vi under udvalgsarbejdet skal sørge for at få alle de besvarelser frem.

Så vil jeg endelig sige til fru Lis Møller, som jeg synes plejer at have meget velovervejede synspunkter om disse ting, at jeg tror, hun ved nærmere eftertanke vil fortryde sit eksempel med, at det også kan være hensigtsmæssigt, hvis man er ude for overgreb på børn, at have oplysninger om pædofile. Ja men nu foregår de fleste overgreb mod kønsfriheden jo ikke mod børn, men mod ganske almindelige voksne, og det er ganske almindelige, heteroseksuelle forhold normalt, bortset fra at det altså er vold, så det samme argument kunne bruges for, at det er nyttigt at have oplysninger om os alle sammen – og det er nyttigt at have oplysninger om os alle sammen.

Da fru Ebba Strange for nylig rejste sagen om, hvorvidt en person ikke kunne få fjernet sit fingeraftryk – som var optaget under en straffesag – hvis personen var fuldstændig

[Wilhelm]

renset, var der ledende politifolk, der sagde: det nyttigste var i virkeligheden, at alle voksne danske skulle aflevere deres fingeraftryk til politiets registre, og det kan der da argumenteres for. Men det er og bliver en afvejning, om man vil have den totalitære stat eller man vil have et demokratisk samfund, hvor den enkelte nyder beskyttelse over for statsmagtens vilkårlighed.

Formanden:

Jeg vil gerne sige, at det legaliserer ikke anvendelsen af eder, at man har sagt undskyld på forhånd.

Jimmy Stahr (S):

Jeg skal på sædvanlig vis takke for den sympati, der har været vist forslaget fra forskellige ordførere. Nu må jeg selvfølgelig sige, at sympatien som regel har været fulgt op – bortset fra hos fru Ebba Strange – med et overfald. Det er måske så stærkt sagt, men et verbalt overfald, om ikke på mig, så på tidligere socialdemokratiske justitsministre, og dem skal jeg i hvert tilfælde ikke stå og svare for her. Men jeg skal endnu en gang glæde mig over, at der er en sympati for forslaget. Jeg skal endda konstatere, at justitsministeren måske havde sympati for nogle tendenser i forslaget.

Både justitsministeren og andre var inde på, at det kunne være, at den måde, det er stillet op på her, er for tynd, at det ikke er strammet nok op, og da har vi da mulighed for under udvalgsarbejdet nærmere at komme ind på, hvordan det skal sættes op. Nu er det jo et beslutningsforslag og ikke et lovforslag, og det er endelig ikke nogen administrativ anvisning, for det har jo ikke været muligt for os at vide, hvordan man administrativt og praktisk kan gøre disse ting, ligesom jeg heller ingen mulighed har for at overse, hvad det vil koste. Men det er alt sammen noget, som der skulle være mulighed for at få et bud på under udvalgsarbejdet.

Jeg må sige om justitsministerens indvendinger mod destruktion af følsomme oplysninger, at jeg kan ikke rigtig godtage denne stadige henvisning til genoptagelse af straffesager. Det lød nærmest, som om det var det almindeligste, at straffesager blev genoptaget, endda op til flere gange. Det er i hvert fald

også noget, vi skal have opklaret under udvalgsarbejdet, for jeg kan i hvert tilfælde ikke acceptere det som et argument. Og ligesom hr. Wilhelm nævnte det, så er Trignonsagen nu ikke den, der først faldt mig ind, da jeg var med til at udarbejde dette forslag. Jeg mener faktisk ikke, at der er ret meget i Trignonsagen, der kommer ind under det, der står i forslaget. Jeg tror netop, det er meget vigtigt, som vi har anført i forslaget, at det er et udtryk for en anden holdning til personers integritet, og en vedtagelse af forslaget til folketingsbeslutning vil kunne medføre en mindre frygt hos bestemte persongrupper med hensyn til at samarbejde med politiet.

Jeg må give fru Lis Møller ret i, at forslaget måske ikke er godt nok gennemarbejdet, men så har vi jo udvalgsarbejdet til det.

Hr. Knud Linds »genudsendelse« af indlægget fra en tidligere debat om 2., 3. eller 4. division og husspøgelser skal jeg ikke kommentere. Jeg har stadig væk lidt svært ved helt at forstå den. Hvis den skal forstås sådan, som jeg måske forstår den, kan man jo også sige, at en af de ting, der gør sport så spændende, er, at man stiller nogenlunde lige modstandere op over for hinanden, og der er måske ikke grund til at bruge I. division til hr. Knud Lind.

De sidste ordførere havde stort set sympati for forslaget, men var utilfredse på den ene eller den anden måde med socialdemokratiet. Det kan jeg jo ikke tage fra folk, men jeg håber, at vi ved arbejdet i retsudvalget i hvert fald kan få gjort forslaget grydeklart, hvis man må bruge det udtryk.

Formanden:

Det må man gerne.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne med det samme rette en fejltagelse, som den socialdemokratiske ordfører gjorde sig skyldig i. I hvert fald for mit vedkommende var det ikke et angreb på justitsministrene, men på, at socialdemokratiet først så længe efter, og når det ikke mere har ansvaret, skifter holdning. Jeg går ud fra, at de socialdemokratiske justitsministre, som har nægtet at rette i dette, har givet udtryk for socialdemokratiets holdning, for hvis socialdemokratiet allerede dengang havde haft

[Bernhard Baunsgaard]

den holdning, som det har nu, havde der været flertal i Folketinget for at gennemføre det dengang. Det er derfor en forkert opfattelse, hvis man tror, at det specielt er et angreb på hr. Henning Rasmussen eller hr. Ole Espersen. Nej, det er et angreb på, at socialdemokratiet, først når det kommer i opposition, kan indse det fornuftige i det, der for 3 år siden blev sagt om det her.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Det skal være meget kort. Jeg er glad for, at hr. Jimmy Stahr erkender, at dette forslag er tyndbenet. Jeg tror nok, det er en lidt forkert opfattelse, hvis hr. Jimmy Stahr tror, at udvalgsarbejdet skal bruges til at forbedre tyndbenede socialdemokratiske forslag. Det er normalt ikke det, udvalgsarbejdet skal benyttes til, og jeg må for en gangs skyld give hr. Bernhard Baunsgaard ret. Det er jo reelt sådan, at når socialdemokratiet kommer i opposition, går der et stykke tid, og så kommer man med sådan noget tyndbenet noget som dette, så vil man ligesom prøve at vise sig fra en anden side. Det er jo det reelle, og man slipper hver gang meget dårligt fra det.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg kan berolige hr. Jimmy Stahr med, at jeg i hvert fald ikke skal deltage i nogen form for overfald på ham og heller ikke på tidligere socialdemokratiske justitsministre. Jeg har til brug for debatten her gennemlæst, hvad de har sagt, taget det til mig med den kyndige vejledning, der jo ligger i, hvad hr. Henning Rasmussen og hr. Ole Espersen har sagt om den sag, der giver anledning til dette forslag, og det er ikke min opgave at efterforske motiver. At der er skiftet standpunkt, behøver vi jo ikke at diskutere, for det er jo ganske klart efter det, der er blevet sagt tidligere i forhold til nu.

Derimod er der en anden form for efterforskning, der må interessere mig noget i forbindelse med forslaget.

Fru Grethe Kindberg Jørgensen var, synes jeg, meget rigtigt inde på nogle synspunkter om den risiko, der kan opstå, for ikke at kunne finde frem til de rette skyldige, hvis man destruerer materiale, og dette at destruerede materiale er jo ikke alene et økonomisk spørgsmål – det er det også, det var fru Ebba

Strange, der var inde på det – men det er også spørgsmålet, om de beviser, det materiale, man har brug for, når sagen videreføres, er gået tabt eller man kan få det frem igen. De følsomme oplysninger kan være indeholdt i politirapporter og mange andre ting, og hvis man på grund af en bestemmelse, som gennemføres i henhold til dette beslutningsforslag, skal destruere det hele, har man ikke det bevismateriale, man havde engang.

Jeg ved ikke, hvor mange sager der genoptages efterforskningsmæssigt. Det er jo ikke noget, der føres statistik over, for det er jo ikke ualmindeligt, at man rejser en sag, efterforskningsmæssigt samler materiale og så ikke kan komme længere, i hvert fald ikke så langt, at man kan sigte nogen eller gennemføre et bevis over for en sigtet. Det var i den forbindelse, jeg nævnte Trigonsagen. Jeg sagde udtrykkeligt, at det vel ikke så meget er oplysninger af den art, hr. Jimmy Stahr har tænkt på med sit forslag, men vi har altså haft et tilfælde, vi har diskuteret her, hvor jeg har forstået, at alle siger: ja men det er da godt, at efterforskningen fortsætter i den sag, og at der finder en sigtelse sted. Der har man selvfølgelig brug for det, der tidligere er oplyst i sagen, og sådan er det jo også i alle de andre.

Jeg synes i hvert fald ikke, man skal bebrejde politiet, at de, f. eks. i en drabssag, ikke giver tabt, fordi de ikke kan komme længere i de første måneder, efter at drabet har fundet sted, men at de måske formindsker efterforskningen, men holder fast i den og, når der så dukker en oplysning frem, viderefører sagen. Jeg går i og for sig ud fra, at alle må være interesseret i, at en morder ikke går fri, og det er jo ikke overdrevet at sige, at det kan være i forbindelse med sager af den art, oplysningerne skal til.

Jeg synes også gerne, jeg vil sige: spørgsmålet om genoptagelse af en sag er jo ikke alene et spørgsmål af interesse for anklagemyndigheden. Vi har jo bestemmelsen om klageretten, der giver mulighed for genoptagelse i den dømtes interesse, og da kan det være uheldigt for den dømte og for den advokat, der skal søge sagen optaget ved klageretten for at få en ny domsforhandling, hvis materialet ikke er til stede. Det er disse drøftelser, jeg mener vi er nødsaget til at have.

Jeg er ikke ganske klar over i øvrigt, hvad der menes med udtrykket »straffesagens af-

[Justitsministeren]

slutning«, om det alene er det tilfælde, hvor der er afsagt en dom, eller om det – hvad jeg har regnet med – også gælder i de tilfælde, hvor man har henlagt sagen og så viderefører en efterforskning på et senere tidspunkt. Det må vi have bedømt.

Og jeg synes ikke, at man, som hr. Wilhjelm var inde på, kan sige, at det er noget, alle totalitære stater interesserer sig for: at samle oplysninger, når det, vi taler om her, har et ganske konkret formål, nemlig at sikre sig, at man har mulighed for på det tidspunkt, hvor man kan komme til det, at få rejst en sigtelse imod den, man mener at kunne føre tilstrækkelige beviser for har gjort sig skyldig i en måske meget grov forbrydelse. Det har ikke noget at gøre med, at man vil have et andet samfundssystem. Det har heller ikke noget at gøre med en interesse for at samle flest mulige oplysninger om medborgere. Jeg mener, at jeg udtrykkeligt sagde i begyndelsen af min tale her i dag, at der er noget ubehageligt knyttet til dette at indsamle og registrere oplysninger om folks privatliv, men at det kan være nødvendigt, når det har et konkret formål.

I øvrigt bemærkede jeg jo, at fru Lis Møller og senere også fru Ebba Strange, og jeg tror, der var flere, der kom ind på det, talte om, at man må drøfte de tendenser, der er i dette forslag, i forbindelse med registerloven. Deri er jeg enig. Jeg synes ikke, at man kan tage noget ud, skabt af en bestemt sag for 3 år siden, og så sige: nu afgrænser vi på det grundlag. Og hvis der er et almindeligt ønske om at drøfte registerloven og i den forbindelse andre og tilsvarende oplysninger, der er fremme andre steder inden for den danske administration, synes jeg, det er en bedre måde at gå i gang med drøftelsen på, fremfor at tage dette separat frem.

Ebba Strange (SF):

Der er måske nok grænser for, hvor langt vi kan komme i opklaringen her ved en førstebehandling, men efter justitsministerens indlæg får jeg også lyst til at spørge forslagsstillerne: hvad er egentlig en straffesags afslutning? for jeg synes, at flere i hvert fald ikke har gjort tingene klarere for mig.

Da jeg hørte justitsministeren i første omgang og fru Grethe Kindberg Jørgensen i anden omgang, er det, jeg hører dette: en sag

er afsluttet, der er dømt et menneske for den gerning, der er begået, og alligevel ønsker justitsministeren og fru Grethe Kindberg Jørgensen at opbevare oplysningerne for det tilfælde, at sagen skulle blive genoptaget, som justitsministeren sagde, f.eks. ved den særlige klageret. Og da er det, jeg siger: vil vi være parat til at betale det, det koster over for de enkelte helt fuldstændig komplet uskyldige mennesker, der tilfældigvis har været vidne i en sag, at de er opbevaret i kriminalregisteret for det tilfældes skyld, at sagen engang skulle blive genoptaget? Det er jeg ikke. Her mener jeg: o.k., skulle den blive genoptaget, må vi i gang med at prøve at finde, hvad vi kan, af nye oplysninger, der er kommet ind i sagen, og finde de gamle frem igen. Det er det ene tilfælde.

Det andet tilfælde er det, hvor vi står midt i en sag og ikke rigtig kan komme længere, fordi der er gået knuder i den. Det var det, justitsministeren nævnede: han ville ikke brejde politiet, at det nedsatte intensiteten i efterforskningen, fordi man var stødt på nogle hurdler. Jeg mener ikke, at forslaget her rummer, at man i de tilfælde skal kassere oplysninger.

Men selvfølgelig – og dér ved jeg ikke rigtig hvor jeg selv er – kan de ligge så længe, at man siger, at nu er de faktisk henlagt, og her vil jeg også godt spørge forslagsstillerne: hvad så? Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg selv mener om det.

Men når så justitsministeren slutter med at sige, at disse sager har et helt konkret formål, nemlig at finde den skyldige i en grov straffesag, vil jeg sige: ja, det havde Esbjergsagen også. Man fandt den skyldige, for så vidt som vi finder skyldige i danske straffesager. Man fandt i hvert fald én, der blev dømt; sagen var færdig. Og så er det, jeg siger: kan vi da så ikke få destrueret det, der ligger på de mennesker, der har været inde som vidner? Jeg støtter dette forslag, fordi jeg synes, det ville det være en almindelig human handling mod de mennesker.

Jeg vil godt sige til slut, at jeg synes ikke, det er helt det samme med de andre registre. Jeg vil gerne diskutere registerlov, helt bestemt, men – og det er sådan meget personligt oplevet og følt – jeg synes, det er værre at stå i kriminalregisteret end at stå i socialregisteret, sådan tror jeg mange med mig har

[Ebba Strange]

det; de føler, at kriminalregisteret er noget særligt.

Bjørn Elmquist (V):

Ja men, fru Ebba Strange, måske er der mindst risiko for, at det kommer i de forkerte hænder, hvis det er i politiets, så i sidste instans er det måske et spørgsmål om, hvem man har tillid til af disse myndigheder, som er omkring én. Der kan også være skattemyndigheder. Derfor er det vel nok en god idé, om vi får det set i en større sammenhæng, og – hvis der skal destrueres eller der skal trækkes noget ud, hvis der skal en særlig garanti til omkring anvendelsen af nogle registre, nogle oplysninger – at det så bliver generelt og ikke blot rettet mod politiet.

Jeg vil også godt tillade mig at føje endnu et aspekt til, når nu vi taler om straffesagens afslutning. Vi havde for et par uger siden – før påske var det vist – en debat om erstatning fra staten til ofre for voldsforbrydelser, og dér er der, som reglerne er i dag, en efterfølgende pådømmelse af erstatningsspørgsmålet i sådanne sager. Hvis man dér har destrueret materialet, sådan som forslagsstillerne vil her, hvad så? Så har vi afskåret os fra at benytte det. Det var jeg måske – mit parti i hvert fald – tilhænger af at vi afskaffede, så det var domstolene, der gik ind i det, og der blev et egentligt retskrav.

Men når vi diskuterer, hvad der er en straffesags afslutning, må vi også huske, at der kan komme civile søgsmål, som baserer sig på en straffesags behandling, og hvis man nu ikke har så stor tillid til politiet, som jeg har, kan man jo komme i den situation, at man kan mistænke politiet for i henhold til en lovforpligtelse, som er blevet det pålagt ved socialdemokratiets forslag her, at have destrueret ting, som kunne være belastende for det, og som kunne give nogen ret til erstatning. Der er altså nogle spørgsmål og nogle krumtapper i det her, som vi bliver nødt til at se nærmere på.

Jeg vil godt høre, om justitsministeren kan give mig svar på det spørgsmål, jeg stillede i første omgang: er det korrekt, at der er sket en opprioritering fra politiets side af beskyttelsen af disse oplysninger? Og hvis ikke justitsministeren kan svare bekræftende på det, hvad har så fået forslagsstillerne til at skrive sådan i bemærkningerne?

Knud Lind (FP):

Når politiet efterforsker en sag, kan opklaringsarbejdet gå i stå, og på et tidspunkt må man prioritere og lægge sagen på ventehylde. En overgang fortsætter måske kun en enkelt kriminalmand på sagen. Der behøver slet ikke at være nogen direkte sigtelse, eller man må måske frafalde sigtelsen på grund af bevisets stilling. Hvis man så et halvt år senere får helt nye oplysninger i sagen, vil det være meget uheldigt, hvis politiet forinden har destrueret samtlige følsomme oplysninger i form af politirapporter, for så er sagen formentlig tabt på gulvet, da politirapporterne eventuelt indeholder noget om pågældendes færden m.v.

Man kan måske derimod diskutere spørgsmålet, som fru Ebba Strange nævnte, om man, hvis der var sket domfældelse i en sag, så stadig væk behøvede at have disse følsomme oplysninger. Men så er der spørgsmålet om en klageret tilbage.

Grethe Kindberg Jørgensen (CD):

Det var bl.a. fru Ebba Strange, der var inde på, hvad vi ville betale for eventuelt at have de ting i sagen eller mod de mennesker, som eventuelt har været afhørt af politiet. Jeg synes, man skal passe på, at man ikke hele tiden vender det sådan og tror, at de oplysninger, som politiet ligger inde med, er nogle, man spreder rundt omkring og går og roder i hver dag for at se, hvad de pågældende har sagt.

Jeg forstår godt fru Ebba Stranges betænkelighed, men vil da gerne sige, at vi skal også tænke på de mennesker, der eventuelt kan være dømt på forkerte indicier. Hvad gør vi så? Vi har smidt materialet væk nu. Indicierne, som eventuelt skulle bruges ved genoptagelse for den særlige klageret, afhøringerne, er borte. Hvad med det menneske, der står i den situation og eventuelt selv ved, at han eller hun er dømt uberettiget? Det synes jeg også vi må tage hensyn til.

Så er der lige en anden ting. Fru Ebba Strange taler ustandselig om kriminalregisteret og vidner, men der er noget, jeg ikke rigtig kan forstå. Jeg vil da gerne gøre fru Ebba Strange opmærksom på, at fordi man er afhørt af politiet som vidne i en sag, er man ikke registreret på anden måde end ved det,

[Grethe Kindberg Jørgensen]

man har sagt, og det har man selv fået lov til at gennemlæse og skrive under.

Wilhelm (VS):

For det første vil jeg gerne sige i forbindelse med det spørgsmål, hr. Bjørn Elmquist rejser, at for så vidt det angår selve kriminalregisteret havde registertilsynet i sin første årsberetning, 1979, nogle sonderlæggende vurderinger af sikkerheden og kontrollen omkring kriminalregisterets følsomme oplysninger. Man sagde udtrykkeligt, at det var helt utilfredsstillende, fordi kriminalregisteret så at sige var åbent for samtlige dengang 8.300 ansatte inden for politiet. Der var ingen kontrol med, hvem der tog oplysningerne ud, og der var ikke noget som helst, der lignede de almindelige kontrolforanstaltninger, man ellers krævede omkring følsomme oplysninger.

For det andet bemærkede registertilsynet, at sletningerne var fiktive, fordi man i virkeligheden overførte alle oplysninger, når man foregav at slette dem, på mikrofilm til rigsregistraturen, hvorfra – stod der udtrykkeligt i registerkundgørelsen fra rigspolitichefen – de stadig væk kunne hentes. Så blev det lovet, at i løbet af 1980 ville disse ting blive bragt på plads, for registertilsynet skulle forhandle med rigspolitichefen, og siden har sagen overhovedet ikke været omtalt i registertilsynets beretninger. Vi er altså afskåret fra at vide, om det nogen sinde er bragt på plads, men det blev ikke omtalt det år, hvor det var lovet at det ville blive bragt på plads.

Den anden ting, jeg gerne vil sige, er, at jeg synes, justitsministeren er blevet lidt for dygtig til at henvise alle mulige forslag og sager til et eller andet årelangt udvalgsarbejde. Denne gang skulle det altså bringes ind i et årelangt udvalgsarbejde med selve registerloven. Forleden dag var det de sindssyges registrering ved tvangsindlæggelser, der skulle bringes ind i sindssygelovsudvalget, som kommer til at sidde mindst 3 år efter min vurdering. Når det viser sig, at der er et flertal her i salen, skal det hurtigt hen i den syltekrukke, der er tegnet her udenfor på væggen, og det synes jeg er en skidt manér, bl.a. fordi de allerfleste af disse ting intet har med registerloven at gøre, eftersom registerloven alene omfatter elektronisk databehandling og ikke de manuelle registre. Alt, hvad der hed-

der politirapporter, ligger uden for registerloven, og alt, hvad der hedder Esbjergkartotek, ligger uden for registerloven, fordi det er manuelle arbejdskartoteker. Alene af den grund synes jeg, det er en afledning at begynde at tale om, at vi skal sætte det ind i sammenhæng med en fuldstændig revision af hele registerlovens problematik.

Vi er i tre år blevet afvist ved enhver henvisning til registerlovens beskyttelse af særlig følsomme oplysninger netop i Esbjergsagen med, at justitsministeren har påpeget – og med rette – at dette register overhovedet ikke er omfattet af registerlovgivningen, fordi registerlovgivningen alene omfatter EDB-registre.

Jimmy Stahr (S):

Jeg kan næsten fortsætte fra den sidste ordfører og sige, at jeg ved en lejlighed blev spurgt, om jeg havde fundet et hul i registerlovgivningen ved dette. Det har jeg ikke. Det har intet med registerlovgivningen at gøre, og jeg mener, at dette spørgsmål udmærket kan behandles for sig selv.

Der har været stillet nogle spørgsmål fra flere af ordførerne om, hvad der ligger i »straffesagens afslutning«, og der ligger selvfølgelig i første omfang, at straffesagen er afsluttet ved en dom. Men jeg vil da meget gerne have, at vi får lejlighed til at diskutere spørgsmålet om henlæggelser, som nu har været bragt op i dag, og at vi måske finder en eller anden mulighed for f.eks. at sætte en tidsangivelse ind eller noget i den retning, som også skulle imødekomme hr. Bjørn Elmquists forslag om erstatningssagerne. Det kan da godt være, det bliver nødvendigt at sætte en eller anden tidsangivelse ind, også når det drejer sig om en sag, der er afsluttet ved en dom, altså at man siger, der skal gå et halvt eller et helt år, og derefter skal det destrueres. Den mulighed vil jeg da gerne holde åben.

Lad mig så erkende, at kopien af den skrivelse, der er omtalt, har jeg desværre ikke fået med her, så jeg stod næsten i samme situation. Jeg ved ikke, om ministeren kan offentliggøre den. Jeg kan ikke.

Justitsministeren Ninn-Hansen):

Til hr. Wilhelm, der talte om syltekrukke, blot dette, at jeg henviste udtrykkeligt til

[Justitsministeren]

synspunkter, der var fremsat under debatten af fru Lis Møller og fru Ebba Strange, og jeg tillader mig nu at svare ordførerne uden at spørge hr. Wilhelm om, hvad jeg må svare. Jeg mener, det af begge blev nævnt, at man havde interesse i at se på registerloven, og det svarede jeg at jeg var villig til. Jeg har svært ved at se, at det kan indpasses i udtrykket en syltekrukke.

Hr. Bjørn Elmquist spurgte mig, om der var sket en opprioritering. Ja, der er sket en opprioritering i justitsministeriet og politiet for at beskytte personlige oplysninger, altså undgå, at man røber personoplysninger, men der er ikke sket en opprioritering forstået på den måde, som man måske kan forstå af forslagens bemærkninger, at man går ind for en destruktion af oplysninger.

Hvad der står i bemærkningerne til forslaget om, at det er oplyst over for forslagsstillerne, at der tidligere i justitsministeriet er truffet beslutning om at imødekomme disse hensyn, altså om fjernelse af oplysningerne i videst muligt omfang, har jeg ikke noget kendskab til. Jeg mener ikke, at noget sådant har været tilfældet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Skatte- og afgiftsudvalget (6/4 83):

Udtræder: Knud Andersen (V)

Ny stedf.: Ivar Hansen (V)

Valutaudvalget (6/4 83):

Udtræder: Dyremose (KF)

Nyt medl.: Bo Kristensen (KF)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 7. april 1983, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.35